

Att skapa ordning

Den systematiska samlaren

CHARLOTTE HAGSTRÖM är docent vid Lunds universitet och lektor i etnologi och arkivvetenskap. Hon har tidigare forskat om bland annat föräldraskap, ritualer och dataspel. För närvarande arbetar hon med projektet Cykeln och friheten. Att över-skrida fysiska, rumsliga och kulturella gränser.

för ett par år sedan frågade jag några vänner och kollegor om de samlar på något. Det visade sig att nästan alla gjorde det. Samlingarna var av mycket olika slag och inriktade på allt från mynt, tvålar och torkad paprika till lödkolvar, björktavlor och Pink Floyd-skivor. Vissa var omfattande, andra små och oansenliga. En del tillfördes kontinuerligt nya delar, andra växte sporadiskt och mer eller mindre av en slump.

Samlande är, som Kevin M. Moist och David Banash konstaterar, hopflätat med de sätt på vilka vi skapar kulturell mening och återfinns också i nästan alla människors personliga historia (Moist & Banash 2013:ix). Men oavsett vad mina bekanta samlade på och hur de gjorde det så fanns det en tanke kring vad som kunde ingå och vad som inte kunde det, på samma sätt som med den lergöksamling Susanne Nylund Skog beskriver i inledningen till detta nummer. Själva förutsättningen för en samling är att det finns ett system och ett urval som det bygger på. Utan någon form av kategorisering och systematisering är det ingen samling. För många samlare är också klassificerandet och ordnandet en väsentlig del av själva samlandet. Men hur och varför gör de som de gör? I denna artikel vill jag problematisera systematiserande och kategoriserande i samband med samlande.

Materialet består dels av intervjuer med två samlare, dels frågelistsvar. Intervjuerna gjordes 2013 och 2014 med två äldre män som jag här kallar Thomas och Erik och som jag kom i kontakt med då jag arbetade vid Folk-livsarkivet. Båda har samlat sedan de var barn, på flera olika saker och under livets gång byggt upp, men också gjort sig av med, stora samlingar. Frågelistan "Collecting

things” skickades ut av the Mass Observation Archive, University of Sussex, våren 2000 och resulterade i 218 svar om sammanlagt 437 sidor varav jag tagit del av ungefär en tredjedel.¹ Eftersom de inte är digitaliserade måste de läsas på plats. Då jag besökte arkivet under en dag i slutet av 2015 gick jag igenom så många som möjligt och antecknade och fotograferade av delar av dem (Rivano-Eckerdal & Hagström 2017).² Såväl intervjuerna som frågelistsvaren är tänkta att utgöra en del av materialet i ett projekt kring samlande. Detta befinner sig ännu dock huvudsakligen på planeringsstadiet.

STRUKTUR OCH SYSTEMATIK

”To classify is human” slår Geoffrey C. Bowker och Susan Leigh Star fast och exemplifierar med hur vi sorterar smutsig disk från ren, vittvätt från kulörtvätt och viktig e-post från spam (Bowker & Star 2000:1f). Sorterandet sker ofta omedvetet och vi tänker sällan på hur de tillsynes mer eller mindre självklara kategoriseringar vi deltar i ingår i större sammanhang. Vissa av dem kan synas förhållandevis oviktiga, som om varuhuset har särskilda sektioner för hund- respektive kattmat eller om de bägge sorteras in under djurmat. Andra har däremot livsavgörande följder. Ett sådant exempel är klassificeringen av homosexualitet som psykisk sjukdom, vilken i Sverige inte ändrades förrän 1979. Hur något klassificeras får därmed alltid konsekvenser. Samtidigt är det inte möjligt att *inte* sortera, ordna och systematisera. Utan något slags system blir det kaos. ”Ordning och reda är kulturens ekonomi” skriver Billy Ehn och Orvar Löfgren och fortsätter: ”Genom att lära oss var saker och ting hör

hemma, att placera dem på rätt plats och i rätt tid, kan vi effektivt orientera oss i vardagen” (Ehn & Löfgren 2001:47). Därmed framstår de ordningar som, i våra ögon, är annorlunda som märkliga och svårbegripliga. Den klassificering av djur i det fiktiva verket ”Celestial Emporium of Benevolent Knowledge” som författaren Jorge Luis Borges beskriver ter sig därför mycket märklig: djuren delas in i kategorier som Sådana som hör till kejsaren, Spädgrisar, Tecknade med en mycket fin kamelhårspensel, och så vidare (Borges 1973). Vilken som framstår som den ”rätta” och ”naturliga” ordningen är alltså inte naturligt given utan kulturellt formad (jfr Lévi-Strauss 1971).

Ordningar och system kan också förändras över tid. Klassificeringar som framstod som oproblematiska i en tid, och de ord som användes för dem, kan i en annan upplevas som såväl svårbegripliga som kränkande. Ordningarna kan också bli omöjliga att använda för att de är alltför begränsande eller saknar utrymme för det som ska klassificeras. Ett exempel är den realkatalog som Folklivsarkivet i Lund tidigare använde. Denna började utarbetas på 1930-talet och nya uppgifter infördes fram till början av 1960-talet. Under en av sammanlagt 19 huvudrubriker finns ”Samfärdsel och handel” med underrubriken ”Samfärdsel”. Under denna finns 11 olika rubriker varav nummer 7 heter ”Telegraf, telefon, radio”. Någon särskild rubrik där uppteckningar som gäller tv kan inordnas finns inte. Det var i slutet av 1950-talet som tv kom till Sverige och realkatalogen var då alltså inte bara i bruk utan nya uppgifter infördes fortfarande. Den hade dock börjat framstå som allt mer svårhanterlig. Att utöka rubriken med ordet ”television” för att den skulle rymma också material rörande detta nya media

hade förvisso varit möjligt men så skedde inte.

Liksom arkiven och museerna kategoriserar och ordnar sina samlingar gör samlare det. För att samlingen över huvud taget ska kunna betraktas som en sådan, och inte bara ett hopplock eller virrvarr av föremål, måste den ordnas. Det måste finnas en överordnad kategori inom vilken föremålen kan definieras. Inom denna skapas i sin tur ofta underkategorier (Dannet & Katriel 1994:225). Samlandets främsta princip, menar Nicholas Humphrey, är att föremål som ingår i samlingen ska kunna placeras i en klart avgränsad kategori: det finns ingen plats för cigarettkort i en frimärkssamling, eller snusdosor i en samling av fingerborgar, oavsett hur unika och värdefulla de än är (Humphrey 1984:144). Varje kategorisering innebär alltså att samtidigt som nå-

got placeras i en kategori utesluts det från en annan. Handlar det om en frimärkssamling blir följderna kanske inte så allvarliga oavsett hur man gör. Men i ett större perspektiv kan valet få enorm betydelse, som Geoffrey C. Bowker & Susan Leigh Star (1999) visar i sina undersökningar av sjukdomsklassificeringens inverkan på tuberkulospatienters liv respektive konsekvenserna av klassificeringen av människor i olika raser och den åtföljande segregeringen under apartheidsystemet.

Men alla samlare använder inte samma kategorier när de ordnar sina samlingar. En samling av till exempel vykort kan ordnas utifrån motiv, ålder eller ursprung eller något helt annat (jfr Rogan 2005). Vilken ordning som är den "rätta" kan bara samlaren själv avgöra. Det är också möjligt att denna med tiden upplever att ordningen av något skäl måste ändras,

kanske för att de kategorier som ursprungligen användes, likt rubrikerna i Folklivsarkivets realregister, inte längre rymmer innehållet.

Men hur samlaren än bestämmer sig för att systematisera sin samling handlar det om att förhålla sig till likheter och skillnader. Att koppla ihop föremål för att de är likadana innebär samtidigt att understryka deras olikheter, skriver Susan Stewart (1993:155). Förkärleken för att söka efter objekt som är lika-men-annorlunda är, menar Brenda Danet och Tamar Katriel, grundläggande för samlande och understryker dess betydelse genom att kalla det "the Principle of No-Two-Alike" (Danet & Katriel 1994:227). Föremålen blir betraktade som lika eftersom samlaren uppfattar dem som hörande till samma språkliga eller kulturella katgeori. Som exempel tar de frimärken från Finland, afrikanska masker och Coca-Cola-attiraljer. Oavsett vilken typ av samling det rör sig om framstår samtidigt varje enskilt föremål för samlaren som annorlunda än de andra.

ÅSNOR OCH SCIENCE FICTION

Bland de som besvarat frågelistan *Collecting Things* från Mass Observation Archives (2000) finns många olika slags samlare. Många av meddelarna berättar i sina svar att de har samlat sedan de var barn. En person skriver att hon alltid har samlat på saker. Det började med tomma flaskor och eftersom hennes gudmor sålde produkter för Avon var hon en utmärkt källa (H2870). Barndomens samlingar är idag ofta borta men lever inte sällan i minnet. En man som tidigare samlat frimärken minns samlingen väl och skriver att eftersom han var science fiction-fan

var rymdteman favoriter. Han hade ett par minnesfrimärken från det sovjetiska rymdprogrammet som återgav kosmonauternas bedrifter med närmast religiös intensitet. Han tröttnade med tiden på frimärkena, som lämnades till en välgörenhetsinsamling, men konstaterar att: "The sight of vapour trails against a dawn sky still brings a lump in my throat and makes me think of Gagarin" (C2722).

Flera samlare beskriver hur olika medlemmar i familjen eller hushållet samlar på olika saker. Men samlandet kan också vara ett gemensamt projekt tillsammans med partnern. En pensionerad man skriver att under sitt 46-åriga äktenskap har han och hans fru delat ett intresse för att köpa små antikviteter. Det handlar om mindre föremål eftersom köpen var tvungna att anpassas till en inkomst. Under semesterer i landet besöker de små och stora antikmässor och hittar de något de anser vara ett fynd, och som framför allt är litet i storlek, köper de det (K1380).

För vissa handlar samlandet om att fylla luckor och försöka få en så komplett samling som möjligt. En person berättar om hur hans far ärvde en stor samling science fiction-tidningar från 1930-talet och framåt. Pappan har fortsatt lägga till exemplar och har nu på vinden nästan kompletta upplagor av *Astounding Stories* och *Unknown Worlds*. Ibland tänker jag, skriver sonen, att hans samling borde förvaras på nationalbiblioteket (C2722). För andra handlar det om att ha så många olika varianter som möjligt av en och samma sak. En kvinna berättar om sin mamma som samlar på åsnor och konstaterar att bortsett från en riktig levande åsna har hon täckt in i princip alla former och material: gosedjur, porslin, målningar, glas, broscher, blomkrukor, träsnideri, metall. Medan hon räknar upp dem kom-

mer hon dock på att mamman saknar en sort: hon har ingen uppläsbar åsna. En sådan ska dottern hålla utkik efter (D156).

Att visa upp samlingen för andra är viktigt för en del. En kvinna skriver om hur hon tidigare samlade på dinosaurier. I matrummet byggde hon med hjälp av pappakartonger upp ett landskap med kullar och klippor och en damm för sina ichtyosauruser. Barn som kom på besök blev fascinerade. Dinosaurierna är nu borta och i dess ställe har hon speldosor som hon ärvt av en moster och som hon har placerat ut på en träbricka (C1713). En annan person samlar på saker som är kopplade till Edd the Duck, en handdocka i form av en anka med grön mohikanfrisyr känd från brittisk TV, och planerar att skapa en webbsida ägnad åt honom (B2832).

SORTERING OCH KATEGORISERING

Litteraturen kring vad som driver samlare att samla och hur samlande kan förstås ur olika aspekter är omfattande. Förklaringarna är många och olika och handlar om allt från nostalgi och längtan efter sammanhang till strävan efter en känsla av helhet och perfektion. Så skriver till exempel Russel W. Belk och Melanie Walleldorf att fullbordandet av en samling på ett sätt fullbordar individen: "In striving for a perfection in a collection, the collector also strives for an ideal self" (1994:240). Huruvida detta stämmer eller inte kan diskuteras. Men vad som oftast saknas i diskussionerna kring samlare och samlande, och i försöken att förklara varför de håller på som de gör, är den glädje och tillfredsställelse som många samlare ger uttryck för. Vilken del som är roligast skiljer sig dock åt mellan samlare. Där

någon ser jakten på nya föremål att inkludera i samlingen som det centrala ser andra systematiserandet som det väsentliga. För de senare står sorterandet och funderandet över sammanhang i centrum. Nicholas Humphrey (1984) menar att föremålen genom det sätt de klassificeras på "rimmar" på varandra och tar en frimärkssamling som exempel. Frimärken kan, menar han, ses som en slags konstgjorda blommor. De är, med en strukturalistisk terminologi, indelade i "arter" vars särdrag är dess ursprungsland. Inom varje art finns en mängd variationer. Frimärkssamlaren klassificerar dem och arrangerar dem i ett album med en sida för respektive art. Frimärkena på varje sida "rimmar" med varandra och kontrasterar med dem på andra sidor (Humphrey 1984:132).

I hans exempel får "de olika ländernas arter" en egen sida men detta är bara ett av flera möjliga sätt att sortera och ordna en frimärkssamling. Att bestämma vad som ska kopplas ihop med vad, och hur och varför det ska göras på det sättet, är för många samlare ytterst lustfyllt. Att pröva ordningar, upprätta och kanske förkasta kategorier, sortera och systematisera föremål på olika sätt är det som driver dem. Ett exempel på detta är ett svar på frågelistan skrivet av en kvinna född i början av 1930-talet som berättar om den samling av bomullstråd hon hade som barn. Vi var svältfödda på färg under kriget, skriver hon, och jag började samla på bomullstråd i olika nyanser. En släkting hade en sybehörsaffär dit hon brukade gå varje lördag och köpa två rullar tråd i klarblått, grönt och gult, rosa och purpur men aldrig i brunt eller svart eller grått eller vinrött. Att sortera och omsortera samlingen blev ett sätt att hantera den grå och färglösa vardagen. Trådrollarna var

inte till för att användas utan för att beskådas. Jag sorterade dem i olika färgkombinationer, skriver hon, och njöt av dem (B1898).

Att det är kul att sortera och systematisera framkommer i många svar. En person skriver att hon ibland tänker att hon skulle vilja ha ett helt tomt rum men vet samtidigt att hon aldrig skulle kunna göra sig av med alla sakerna eftersom hon tycker alltför mycket om att sortera och arrangera dem (H2870). Att samla och klassificera föremål och upplevelser är en källa till glädje för både barn och vuxna påpekar Brenda Danet och Tamar Katriel och citerar en dikt skriven av en 9-årig suddgummisamlare:

I collect erasers
All kinds of kinds
All kinds of colors
I have lots of erasers,
Each one is different:
One is round and one is square,
One is purple and one is pink
I have many erasers and each one is different
(Danet & Katriel 1994:228)

ORDNING OCH REDA

En person samlar på prydnadskatter som hon har i ett glasskabinett. Barnbarnen får ibland hjälpa till att damma dem och då berättar hon historien bakom varje katt, något som de verkar uppskatta. Berättelserna finns dock inte nedskrivna och hon poängterar med eftertryck att nej, något register över dem för hon verkligen inte! (D1685). Men det är det många andra som gör, både för sin egen och de anhörigas skull. En av dem är mannen som tillsammans med sin fru samlar på antikviteter. Han beskriver hur de för register över var och när de skaffat respektive föremål tillsammans med uppgifter

om vad det kostade. På så sätt kommer deras barn och barnbarn, när de själva en dag är borta, att veta att sakerna de sett hela sitt liv har ett visst värde och kan behålla de som de tycker om (K1380).

På ett liknande sätt resonerar Thomas, en av de två samlare som jag intervjuat: "Det finns på datorn allting, vad jag har gett och vad det kostar. Så när jag dör så kan barnen bara gå in i datorn och sortera ut allting". På frågan om han inte vill att samlingen ska sparas svarar han att "Det kan man aldrig vilja. Det får barnen avgöra" (intervju 1). Erik, den andre samlaren, har också ordnat sina samlingar. I hans fall är det dock framför allt för sin egen skull som han har gjort det: "Man måste systematisera, annars vet man inte vad man har. Då köper man dubbelt". Han samlar bland annat på böcker och förklarar sitt system:

Jag har ett register över alla böcker. Alla böcker har ett nummer enligt mitt eget [system]. SK är Skåne och H är historia. Det finns inte upplagt i datorn utan det är en tjock bok där jag för in dem. Det är en sån här tjock A4 [mättar med händerna] och den är nästan full vid det här laget (intervju 2).

Både Thomas och Erik har under årens lopp byggt upp olika samlingar. Vissa av samlingarna har varit mycket omfattande och mer eller mindre världsunika, andra mindre men likväl ansevärdiga. Idag samlar de fortfarande men i mindre omfattning. De har specialiserat sig på ett par områden vardera och är båda mycket kunniga inom dessa. Erik lyfter fram samlarförbundet Nordstjärnans motto som är "samla, lära, veta". Men, tycker han, "Det är ju bara det att en hel del av dem samlar och lär men ger fanken i att tala om för andra. Och det har jag aldrig gillat" (intervju 2). Själv publicerar han sig, liksom

Thomas, i olika tidskrifter, håller föredrag och kontaktas av andra samlare som vill ha deras synpunkter på olika frågor.

Thomas anlitas också för att värdera samlingar av olika slag. I samband med detta träffar han ibland på samlare som inte alls är strukturerade: "Det tog mig två år att reda ut det där hemmet. Ingen struktur alls, allt inkastat på varandra [...] Det är folk som... de har ingen struktur, de vet inte så mycket om det men de gillar grejerna på något sätt" (intervju 1). Andra har tvärtom mycket utarbetade system och kategorier men av ett slag som inte ter sig begripligt för någon annan. Han berättar om en sådan samlare:

Ja, han var systematiker. Led säkert av ett antal bokstavskombinationer, som kanske jag också lider av, men jag är mer strukturerad. Han skrev tjocka pärmar med vilken musik man ska lyssna på när man åker järnväg mellan Kiruna och Luleå. Vilken musik som passar på den sträckan (intervju 1).

En samling, även om den är systematisk och ordnad, kan framstå som både obegriplig och problematisk för omgivningen. Det gäller även med avseende på samlaren själv: var gränsen går mellan när mycket blir för mycket, eller när kunskapen om ett ämne blir så nördig och detaljrik att den ter sig konstig, kan vara svår att definiera. Olika personer har olika uppfattningar och det någon menar gränsar till besatthet ser en annan som ett uttryck för ett stor intresse (jfr Hagström 2006:71). En del samlare reflekterar kring detta och är medvetna om att de i andras ögon kan framstå som märkliga. En av dem som besvarat frågelistan skriver att nog kan det tyckas meningslöst med en hylla full av prydnadsdjur, ett rum fullt av nallar, ett skjul fullt av gamla bilar. Det är inte till *nytt*a för någon – men samtidigt är det en källa till stort nöje (K310).

UPPSAMLING

Samlande kan studeras ur många olika aspekter och med olika syften. Faktorer som kön eller klass kan tas som utgångspunkt. Ekonomiska omständigheter eller materiella förutsättningar kan vara i centrum. Frågor om identitet och om kulturella, sociala eller psykologiska drivkrafter kan stå i fokus. Men oavsett infallsvinkel och perspektiv är det viktigt att inte bortse från att samlandet också, och för väldigt många, framförallt handlar om glädje och lust. Thomas har samlat under hela sitt liv och han, liksom många andra samlare, menar att det inte spelar någon roll vad man samlar på så länge man är intresserad av det: "annars är det meningslöst. Både ur ekonomisk och intellektuell synpunkt. Det finns ingen anledning". Den ekonomiska aspekten ska man alltid bortse från, anser han: "Man ska inte samla på nånting om man inte av en händelse råkar tycka det är kul" (intervju 1). Detta återkommer i många andra sammanhang som rör samlare och samlande. Att det också kan finnas en finansiell aspekt är något som gärna tonas ner. Samlande betraktas, i enlighet med Danet & Katriel, som en frivillig aktivitet som man ägnar sig åt för dess egen skull. Där är individen fri att utveckla sin egen symboliska värld, bortom vardagslivet med sina begränsningar, skyldigheter och förpliktelser (Danet & Katriel 1994:222).

I denna artikel har jag diskuterat samlande med fokus på systematisering och kategorisering. En förutsättning för att en samling över huvud taget ska vara en samling är att den grundas på någon form av urval och system. Saknas detta är den bara ett virrvarr av saker, ett gytter av prylar. Den som samlar utan struktur framstår, både i litteraturen och i det material i form

av intervjuer och frågelistsvar som jag här har utgått ifrån, som en "hoarder" (jfr Fjell i detta nummer). Även om denna själv kanske anser att det finns ett system saknas det i omgivningens ögon.

En del av samlandet, som många finner stort nöje i och ägnar stor tid åt, handlar om att ordna och strukturera samlingen. Jag citerade tidigare Geoffrey C. Bowker och Susan Leigh Star som menar att: "To classify is human" (Bowker & Star 2000:1 f). Men *hur* saker och ting klassificeras är inte självklart. Där någon utgår från bokstavsordning väljer en annan att utgå från färger, en tredje från ursprung och en fjärde från material. Valen är dock inte helt godtyckliga. De styrs av den kulturella kontext samlaren rör sig i och de kategorier som där framstår som möjliga. Att placera något i en kategori innebär också att utesluta den från en annan. Samlaren måste kunna kommunicera ordningen på ett sådant sätt att andra förstår och godtar den.

Att skapa struktur och ordning är betydelsefullt. Det kan handla om att upprätta register över när olika föremål införskaffades och vad de kostade, att arrangera dem i glaskabinett eller album, att sortera och gruppera. Nicholas Humphrey, som i sin forskning inom experimentell psykologi arbetat med olika aspekter av det mänskliga medvetandet, menar att för samlare är det oftast och huvudsakligen inte den materiella tillfredsställelsen som driver dem. Det gäller oavsett om det är föremål eller observationer av något, som fåglar eller tåg, som de samlar på. Den glädje och förnöjelse samlandet ger dem är kopplad till den tillfredsställelse som människan upplever genom att klassificera sin omgivning: att göra jämförelser, upptäcka hur saker och ting är relaterade till varandra, och skapa ordning i världen

(Humphrey 1984:145). Att systematisera är helt enkelt kul!

NOTER

- ¹ För en diskussion av möjligheter och begränsningar med att arbeta med frågelistmaterial som tillkommit på initiativ av någon annan, med ett annat syfte och i en annan tid, se Hagström & Sjöholm 2017.
- ² I am very grateful to the trustees of the Mass Observation Archive for this opportunity. For more information about the archive, the contributors and how the material can be used, see for example Scott 2009 and Sheridan, Street & Bloome 2000.

REFERENSER

- Belk, Russell W. & Wallendorf, Melanie, 1994. "Of mice and men: Gender identity in collecting", i Pearce, Susan M. (ed.), *Interpreting Objects and Collections*. London & New York: Routledge.
- Borges, Jorge Luis, 1973 (1942). *Other Inquisitions 1937–1952*. London: Souvenir Press.
- Bourdieu, Pierre, 2010. *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. London: Routledge.
- Bowker, Geoffrey C. & Leigh Star, Susan, 2000. *Sorting things out: Classification and its Consequences*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- Danet, Brenda & Katriel, Tamar, 1994. "No two alike: Play and aesthetics in collecting", i Pearce, Susan M. (ed.), *Interpreting Objects and Collections*. London & New York: Routledge.
- Ehn, Billy & Löfgren, Orvar, 2001. *Kulturanalyser*. Malmö: Gleerup.
- Hagström, Charlotte, 2006. "Snören för korta att använda", i Åkesson, Lynn (red.), *Överflöd: Mellan minnesvärt och bortglömt*. Lund: Kulturen i Lund.
- Hagström, Charlotte & Sjöholm, Carina, 2017. "Nya frågor till gamla svar: Frågelistor som historisk källa", i Jönsson, Lars-Eric & Nilsson, Fredrik, (red.), *Kulturbistoria: En etnologisk metodbok*. Lund: Lund Studies in Arts and Cultural Sciences.
- Humphrey, Nicholas, 1984. *Counsciousness Regai-*

- ned: *Chapters in the Development of Mind*. Oxford: Oxford University Press.
- Lévi-Strauss, Claude, 1971. *Det vilda tänkandet*. Stockholm: Bonnier.
- Moist, Kevin M. & Banash, David (eds.), 2013. *Contemporary Collecting: Objects, Practices, and the Fate of Things*. Plymouth: The Scarecrow Press.
- Rivano-Eckerdal, Johanna & Hagström, Charlotte, 2017. "Qualitative questionnaires as a method for information studies research", i *Information Research*, vol. 22, nr 1. CoLIS paper 1639. <http://InformationR.net/ir/22-1/colis/colis1639.html>.
- Rogan, Bjarne, 2005. "An entangled object: The picture postcard as souvenir and collectible, exchange and ritual communication", i *Cultural Analysis*. 4, 1–27.
- Scott, Susie, 2009. *Making Sense of Everyday Life*. Cambridge: Polity.
- Sheridan, Dorothy; Street, Brian V., & Bloome, David, 2000. *Writing Ourselves: Mass-Observation and Literary Practices*. Cresskill, New Jersey: Hampton Pr.
- Stewart, Susan, 1993. *On Longing: Narratives of the Miniature, the Gigantic, the Souvenir, the Collection*. Durham & London: Duke University Press.

Övriga källor

- Svar på frågelistan "Collecting things", utsänd av the Mass Observation Archive, University of Sussex, våren 2000.

Intervjuer med två samlare genomförda 2103 och 2014 (i författarens ägo).

SUMMARY

*To Create Order
The Systematic Collector
(Att skapa ordning
Den systematiska samlaren)*

For a collection to be considered as such, and not appear only as a clutter or jumble of things, it has to be based on some kind of selection and systematisation. The research question of this article is how and why collectors structure, organize and arrange their collections. The research material consists of answers to the directive "Collecting things", presented by the Mass Observation Archive in 2000, and interviews with two collectors. According to Bowker & Star (2000), to classify is human. However, *how* things are classified is not inherent or self-evident. Where some use alphabetical order, others take colours as the starting point or origin. What is deemed as a possible structure of a collection is culturally influenced.

Keywords: collector, collection, systematisation, classification, structure, order.

Charlotte Hagström is Reader in Ethnology and Senior Lecturer in Archival Studies at the Department of Arts and Cultural Sciences, Lund University, Lund, Sweden.